



FORRÁSOK

Ára: 1 lej



A Borszékert Alapítvány közérdekű lapja
XIII. évfolyam 12. szám, 2009. December



ITT VAN A SZÉP KARÁCSONY

*Itt van a szép, víg karácsony,
Élünk dión, friss kalácson:
mennyi finom csemege!
Kicsi szíved remeg-e?*

*Karácsonyfa minden ága
csillog-villog: csupa drága,
szép mennyei üzenet:
Kis Jézuska született.*

*Jó gyermekek mind örülnek,
kályha mellett körben ülnek,
aranymese, áhítat
minden szívet átítat.*

*Pásztorjátások be-bejönnek
és kántálva ráköszönnek
a családra. Fura nép,
de énekük csudaszép.*

*Tiszta öröm tüze átég
a szemeken, a harangjáték
szól, éjjéli üzenet:
Kis Jézuska született!*

// Dsida Jenő



KARÁCSONYI MŰSOR

Advent negyedik vasárnapján karácsonyi műsort mutattak be a kultúrotthonban Mosneág Ilike kicsi és nagyobb tanítványai. A Jézus születését megelőző történeteket, a Megváltó várását elevenítették meg versben és énekben. A szép műsor ráhangolt az ünnep előtti várakozásra. A karácsonyi történet végén a gyerekek meggyújtották a parkban a negyedik adventi gyertyát. Utána a László Tibor vezette borszéki fiatalok

zenekara és Pop Anamária szórakoztatták a közönséget. A műsor végén a Mikulás (visszamaradt még néhány napot:) a városi tanács ajándékcsomagjait osztotta szét a gyerekek és a zenekar tagjai között. Szép, családiasnak mondható (tekintve a közönség létszámát) rendezvény volt. Köszönet érte Mosneág Ilikének, valamint László Tibornak és zenészeinek.

// Kolbert Tünde



AZ ÜNNEPEKRŐL - FÜVESKÖNYV

Ha az ünnep elérkezik az életedben, akkor ünnepelj egészen...

Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejs el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nemcsak a naptárban írák piros betűkkel. Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözőség. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies... mindenek fölött legyen áhítat és föltétlenség. Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl rá testben és lélekben.

S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is.

Ilyenkor felejs el mindent, figyelj az ünnepre.

// Márai Sándor

*Minden kedves olvasónak áldott
karácsonyi ünnepeket és békés, boldog,
eredményekben gazdag újesztendőt kíván
a Források szerkesztősége!*



ÉV VÉGI INTERJÚ MIK JÓZSEFFEL, BORSZÉK VÁROS POLGÁRMESTERÉVEL

Farkas Aladár: *Tisztelt polgármester úr! Itt az év utolsó lapszáma, ahol egyfajta számadást készítünk. Mit tart a polgármester úr az év legnagyobb megvalósításának, és ugyanakkor mi volt az esetleges kudarc, ha volt, amit megélt?*

Mik József: Véleményem szerint a 2009-es év egy nagyon jó év volt, az elmúlt évekkel összehasonlítva. Ahogy a sajtóból is értesültünk sok település életét vagy a politikai viták vagy pedig a gazdasági válság bénította le. Borszéken egy olyan önkormányzattal, amelynek tagjai politikai hozzátartozástól függetlenül a település fejlesztését tartották a legfontosabbnak és egy jó munkaközösséggel sikerült kidolgoznunk egy olyan fejlesztési stratégiát, amelynek sikeres alkalmazása ráállíthatja Borszékot a „megfelelő” pályára.

Nagyon sokat segítettek ebben az évben az RMDSz szenátorai, képviselői, önkormányzati vezetői, jó kapcsolatot sikerült kiépíteni a turisztikai és a fejlesztési miniszterekkel, így folytathattuk a tavaly elkezdett befektetéseket, újakat indítottunk el, terveket, tanulmányokat készítettünk, amelyekkel újabb befektetéseket végeztünk a következő években. Sok munka volt, de megérte.

Nehéz eldönteni melyik a legnagyobb, hiszen több megvalósításunk is volt ebben az évben. A Turisztikai Minisztériummal kialakított jó kapcsolatnak köszönhetően elindult a Reménység sípálya megépítése, amelyet jövő nyárra kell befejezzünk. A beruházás összege 7,4 millió lej. Az összeg felét már megkaptuk, december elején már megérkezett a modern, vadonatúj hótáposó (lásd a fotót), karácsonyig megérkezik a felszerelés többi része is. A területcsere a bürokrácia útvesztői miatt késik, a napokban is a szükséges engedélyeket szerezzük be, és nagyon remélem, hogy már januárban a pályákkal is dolgozni fogunk.

Egy másik nagyon fontos befektetés a 128-as megyei út rehabilitálása. Hargita megye tanácsa 3,5 millió lejt költött az idén erre az útra. Aszfaltréteg került az első 700 m-re, 4 km szakaszon kiszélesítették az úttestet, támfalakat építettek a veszélyesebb szakaszokon, három híd került a helyére és megtörtént az út alapozása is. Tavasszal folytatjuk.

A Borvizek útja végre elindult. A 14 település közül egyedül Borszéken indultak el a munkálatok. Feltörték az aszfaltot, sétányokat, tavasszal folytatják a vezetékcserevel és a többi munkálattal. 7 millió lejes beruházásról van szó (elnézést kérünk az olvasóktól, a novemberi lapszámban tévedésből más összeget közöltünk). A szerződés szerint jövő év szeptemberéig kell végezni a munkákkal.

Átadtuk a 20 lakrészes ANL tömbházat, 4 millió lejes beruházás volt. Épülnek a szociális lakások. A tavalyi 1,2 millió lej mellé az idén kaptunk 3,1 millió lejt, jövő nyárra ezek is készen lesznek. Jó hír, hogy újabb két szociális lakásépítésre van kilátás a Remeteinek nevezett oldalban. A napokban tettük le a megvalósíthatósági tanulmányt a fejlesztési minisztériumnál és már bele foglaltak a 2010-es év támogatási programjában.

Kisebb munkálatok: a tavasszal befejeztük a Kárpátok úton a járdaépítést, elkezdtük az alsóborszéki központ rendezését, bővítettük a játszóteret, hőszigeteltük az óvoda osztálytermeit, kicseréltük a járó beteg rendelő fűtésrendszerét, Felsőborszéken befejeztük a piacot. Közmunkában (kaláka) megépítettük a Tündéerkertben a Népi feredőt.

Közben folyamatosan írtuk a pályázatokat, készítettük a kivitelezési és a megvalósíthatósági terveket. Végso fázisban van a Kultúrház felújításának a terve, már átestünk a CNI valamint a minisztérium engedélyeztetésén, három hetünk van a kiviteli tervek leadására, és ezek után következhet a közbeszerzési eljárás. Az Iskolaműhely rehabilitációs tervét több szűrőn átengetve pozitívan bírálta a gyulafehérvári fejlesztési ügynökség és a napokban előterjesztette a minisztériumhoz a szerződés megkötésének engedélyezése végett. A szennyvízprogram is elindult, január végéig kell elkészülnenek a kiviteli tervek és tavasszal indítja a nyertes cég a munkálatokat.

Leadtunk egy parkosítási pályázatot a környezetvédelmi minisztériumhoz 1 millió lej értékre, várjuk az elbírálást. Elkészítettük az Eminescu utcai tömbház és az alsóborszéki B-C tömbház hőszigetelési tervét és már kérvényeztük a jövő évre a támogatást. A következő hetekben kezdjük a lakókkal a tárgyalásokat, hogy mindenki tudja milyen önrészre számíton. Következnek a többi tömbház terveinek elkészítése is.

Megvalósíthatósági tanulmányokat készítettünk egy gyógykezelő-központ megépítésére, a teljes úthálózat modernizálására, az összes park és zöldövezet felújítására, egy turisztikai rendszer-hálózat (turistautak, sétányok, pihenőhelyek, barlangok környéke, stb.) kiépítésére.

Támogattuk az egyházakat, a civil egyesületeket. Részt vettünk a Vendégvárók Turisztikai Szövetséggel az őszi turisztikai vásáron, sikeresen megrendeztük a borszéki napokat, Borszék-ról elszármazottak első találkozóját, a 10 napos Kalákát, stb.

Kudarcként élem meg, hogy nem kaptunk pénzt a gyógykezelő-központ tervezettségére, de remélem, hogy tavaszig ez is megoldódik. Kudarc, hogy visszadobták a Fürdőtelep utcahálózatának felújítási tervét, mert nincs működő fürdőélet. Nem sikerült látványosabb változást elérnünk a magánkézben lévő omladozó épületek terén. Na de nem sikerülhet minden első nekifutásból, így újra fogjuk kezdeni mindezt a következő évben.

Farkas Aladár: *Hogyan készül a város a Karácsonyi ünnepeire?*

Mik József: Szerettük volna bővíteni a gyerekparkot, de nem találtunk megfelelő kivitelezőt, ezért ezt a pénzt, hatezer lej, díszvilágításra költöttük, valamint a városban felállított két karácsonyfa díszítésére. Minden héten műsoros adventi közös gyertyagyújtást szerveztünk, ahol a Mosneág Ilona vezette gyerekcsoport, műsorral szórakoztatta a résztvevőket. Megszerveztük a Mikulás-járást, 400 gyereknek adtunk csomagot 8-8 lej értékben. Karácsonyra, pedig 45 szeretetsomagot küldünk szét a rászorulóknak, a csomagok értéke 50 lej. Az idén tűzijáték elmarad, a pénzügyi-gazdasági válság, ezt nem teszi lehetővé.

Lévén, hogy beköszöntött a tél, kérem a lakosokat, üzletfelelősöket, hogy a havat az előttük lévő járdáról takarítsák le, mert ellenkező esetben a Polgármesteri Hivatal végzi el ezt a munkát, saját cégén keresztül fizetség ellenében.

Kívánok minden kedves borszéki lakosnak és a lap olvasóinak Áldott Karácsonyt és egy békés, boldog újévet!

// Farkas Aladár



20 ÉVES A BORSZÉKI RMDSZ IS

Egykori és mai RMDSz vezetők, tisztségviselők emlékeznek meg a 20 évvel ezelőtt megalakult szervezetről.

A Remény nagyterme zsúfolásig megtelt azon a december végi napon. Még forrt az ország, de az emberek lelkesedése határtalan volt. Mindenki érezte, hogy végre felszabadult a terror, a diktatúra alól. Elkezdődött a tagtoborzás, és napok alatt 1040 személy jelentkezett, hogy tagja akar lenni az újonnan alakuló szervezetnek.

A városvezetés élén Eigel Tibor, a Nemzeti Megmentési Front borszéki szervezetének elnöke, valamint Péter Imre-polgármester állt.

Február 11-ére a kezdeményező bizottság összehívta a közgyűlést, ahol megválasztották a tisztségviselőket: néhai Móga László-elnök, Sajgó Ignác-alelnök, Farkas Éva-titkár. A helyi szervezet a csíkszeredai szervezethez tartozott. Időnként oda kellett bejárni gyűlésbe, és a begyűjtött tagdíj 20%-át is nekik kellett átadni. A tagdíjbegyűjtés nehézkesen ment, ezért elhatározták a körzetesítést. Utcafelelősöket kerestek, akik ezt a munkát fölvállalták.

1990. január 15-től a városvezetés összetétele: Lőrinc Pál polgármester, Vaida Valentin Alexandru alpolgármester és 3 tanácsos: Kolbert Tünde, Móga Attila, Ungureanu Ioan II. Titkár, Máthé Jenő. Szeptember 1-től ez a következőképpen módosult: titkár Cucu Liviu, tanácsosok: Andone Florian, Breier András, Kovács Géza, Vild Gyula.

1990. november 11-én tisztújításra került sor. Az elnök ifj. Patka Róbert, bányamérnök, alelnök Móga László, Farkas Éva titkár, Sárpátki Rezső pénztáros, Puskás István szervező. Választmányi tagok: Farkas Aladár, Csillag Matild, Kelemen Mihály, Márkos Zoltán, Szöcs István. Mikulásra csomagot készítettek az óvodásoknak és az első osztályosoknak. Vasárnaponként videó vetítések voltak az RMDSz székházban. Az első országos Kongresszusra Nagyváradon került sor, szervezetünket Móga László képviselte. Itt választották meg Domokos Gézát országos elnöknek.

Az első szabad Március 15. megünneplése mindenki mély nyomot hagyott. Egy szép, hangulatos irodalmi-zenés összeállítás részesei lehettünk a római-katolikus templomban, Ballai Erzsébet, László Erzsébet, Szereceán Magdi, Kamenitzky Antal és Kovács Géza szavalatai, és Márkos Zoltán zenei hozzájárulása révén.

Közeledtek az első szabad parlamenti választások. Tiszteletüket tették városunkban a jelöltek: Hajdú Gábor, szenátorjelölt, Borsos Géza és Nagy Benedek-képviselőjelöltek. Május végén, Marosvásárhelyen megtartották az RMDSz 2. Kongresszusát, elnök továbbra is Domokos Géza.

Könyvadományokat fogadtunk el a lakosságtól a csángó gyerekek megsegítésére, és tiltakozást fogalmaztunk meg a magyar Tv-adás műsoridejének felére csökkentése miatt. 1154 aláírás gyűlt össze, amit eljuttattunk az RTV 1 igazgatóságának.

1992 tavaszán sor került az első helyhatósági választásokra is: polgármester Patka Sándor, alpolgármester Lőrinc Pál, tanácsosok: Farkas Aladár, Fazakas Jenő, Csillag Matild, Kolbert József, Márton Gábor Benedek, Sárpátki Rudolf, Sajgó Ignác, Siklósi Sándor, Szabó Géza.

1992. június 14-én tisztújítás volt a kápolnában. A választmány összetétele: elnök Márkos Zoltán, alelnök Farkas Aladár, titkár Puskás István, pénztáros Sárpátki Rezső, tagok: Antal Ella, néhai Czimbalmán Károly, Kristály Antal, Márton Gábor, Pépel Antal, Szöcs István. Fontosabb megvalósítások: a csángók és cserkészek megsegítése, mikulási ajándékozás.

A következő évben ájtottunk a Gyergyói területi szervezethez, lévén, hogy mint régió Borszék mindig is Gyergyóhoz tartozott.

1996. január 15-én a templomban megünneptük az RMDSz megalakulásának 5. évfordulóját. Kolbert Tünde, egy emlékeztetés szavalóestet szervezett. Az Alsó-borszéki kultúrotthonban emlékeztünk meg Március 15-ről, egy hasonlóan szép irodalmi összeállítással. Július végén Márkos Zoltán és Sárpátki Rezső részt vettek Debrecenben egy ökumenikus maggyűlésen, ahol tiltakoztak az

új román oktatási törvény ellen. Ugyanezt tettük szeptember 8-án Gyergyószentmiklóson. Borszékről 14 személy vett részt ezen a tiltakozó maggyűlésen.

Végre július 11-én tisztújításra kerül sor (nem volt, már több mint 4 éve). Az új elnök Márton Gábor Benedek, alelnök Farkas Aladár, titkár Patka Sándor, pénztáros Lőrinc Pál, választmányi tagok: Dr. Breier András, Kovács Júlia és Sajgó Ignác.

Közelednek a helyhatósági választások, tisztségviselőket keressünk, és találunk. A június 2-i választás eredményeképpen polgármester Patka Sándor, alpolgármester Lőrinc Pál, tanácsosok: Breier András, Farkas Aladár, Márkos Zoltán, Péter Imre, Siklósi Sándor, Szabó Tibor, Vakkon Rita. Megyei tanácsos (1997. 07. 25-től) Sajgó Ignác. Segítettünk a kárpótlási jegyek tulajdonosait, hároméves szakmunkásképzőt indítottunk közéleti szakon, bekölttünk a Tv 3-at, kijöttünk a templomból a megemlékezéseinkkel, több találkozó szerveztünk Nagy István és Garda Dezső parlamenti képviselőkkel.

2000. júniusában helyhatósági választások voltak. Az RMDSz-nek csak alpolgármesteri tisztség jutott Lőrinc Pál személyében, ellenben a 12 tanácsosból 11 RMDSz-es volt: Siklódi Sándor, Kovács Géza, Mik József, Móga Attila, Demján Géza, Breier András, Kolbert József, Zudor István, Csibi Béla, Patka Sándor, Farkas Aladár.

Szeptember 14-én tisztújító közgyűlést tartottunk: elnök Farkas Aladár, alelnök Breier András, titkár Patka Sándor, pénztáros Lőrinc Pál, tag Kovács Géza. Elkészült Alsó-borszéken az Emlékpark. Itt tartottuk az október 6-i megemlékezésünket. A műsort Ballai Erzsébet és Bajkó Péter Gizella készítette, a történelmi visszpillantót Móga László tartotta. Találkozó szerveztünk Garda Dezső és Kelemen Hunor képviselőkkel. Díszpolgári cím adományozásáról döntöttünk, és javasoltuk a régi magyar utcanévek visszaadását. Finanszíroztunk egy gyerekcsoporthoz békéscsabai táborozását és a Mikulási csomagok elkészítését. Segítettük a Státustörvény alkalmazását.

A 2002-es év fénypontja a Kossuth bicentenáriumi megszervezése. Kossuth-zászlót rendeltünk és Kossuth-kopjafát állítottunk. A márciusi és októberi megemlékezéseket rendszeresen megtartottuk, úgy az iskolában, mint városszinten.

2003. március 27-én tisztújításra került sor: elnök Farkas Aladár, alelnök Breier András, titkár Mik József, pénzügyi felelős Csergő Magdolna, tagok: Fazakas Mátyás, Kovács Júlia és Patka Sándor. Státusiroda működik Borszéken, kezdetben egész posztal (Siklódi Erzsébet), majd csak félnormával, végül az igénylők érdektelensége miatt felszámolták. Szorgalmaztuk a földtörvény alkalmazását, hogy mindenki visszakaphassa az elkobzott javait. Úgyisintén az egyházi javak visszaadását is. Tanulmányi ösztöndíjakat adtunk rászorulóknak.

2004 újra a megmérettetés éve volt. A tisztségviselők beszámoltak a négyéves tevékenységükről és küldöttgyűlés döntött a jelöltek sorrendjéről. A kampány alatt lakossági fórumot szerveztünk Alsó- és Felső-borszéken, bált, labdarúgó kupát és lánbenisz bajnokságot az érdeklődőknek. Részt vettem az aradi Szabadság-szobor avató ünnepségen. A helyhatósági választások eredményeképpen van alpolgármesterünk (Mik József) és 5 önkormányzati képviselőnk: Kovács Géza, Móga Attila, Szabó Tibor, Zudor István és Farkas Aladár.

A 15 éves megemlékezésen díszoklevelet kaptak mindazok, akik rövidebb- hosszabb ideig az RMDSz tisztségviselői voltak és tevékenységükkel hozzájárultak a szervezet működéséhez.

2008. február 21-én tartottuk az utolsó tisztújítást. Elnök Mik József, alelnök Szabó Tibor, titkár Szabó Noémi.

A 2008-as helyhatósági választások győztese Mik József (polgármester), Szabó Tibor alpolgármester, RMDSz tanácsosok: Balázs Tibor, Benkes Zsolt, Farkas Aladár, Kovács Géza, Mik Károly, Sajgó Ignác, Simon Lehel, Szabó Tibor.



A BORSZÉKI RMDSZ 20. SZÜLETÉSNAJPA

20 ÉVES AZ RMDSZ

Elérte nagykorúságát ez a politikai szervezet. Minden település megszervezi a maga megemlékezését. A Gyergyó Területi Szervezet elsőként az országban megünnepelte alakulásának 20. évfordulóját. A városi Művelődési Ház nagyterme zsúfolásig megtelt. A műsorvezető Nagy István művész sorra szólította a színpadra Barta Tihamért Gyergyószentmiklós elnökét, Bende Sándort, a Területi Szervezet elnökét, Kelemen Hunort, az RMDSZ ügyvezető elnökét, akik röviden vázolták az elmúlt 20 év fontosabb eseményeit. A rendezvényt megtisztelték jelenlétükkel Hargita megye szenátorai és képviselői. A megemlékező beszédek után fellépett a Hargita Nemzeti Népi Együttes, amely kalotaszegi táncokkal kápráztatta el a jelenlévőket. Ezt követően került sor az RMDSZ-es polgármesterek, alpolgármesterek, volt és jelenlegi RMDSZ elnökök díszoklevéllel való kitüntetésére. Megemlékeztek azokról a személyekről, akik 1989 decemberében megalakították a helyi RMDSZ szervezeteket, és állva tapsolták meg



őket. Az ünnepség azonban nem volt felhőtlen. Bardócz Ferenc, ditrói volt polgármester és a helyi RMDSZ alapító tagja visszautasította a felajánlott díszoklevelet, mondván, hogy ő Brassóban sem szavazta meg Markó Bélát. Nagy István, volt parlamenti képviselő, Gyergyószentmiklós jelenlegi jegyzője azt nehezményezte, hogy kizárták őt RMDSZ-es tanácsost, csak azért, mert a Magyar Polgári Pártos polgármester javaslatát fogadták el az egyik tanácsülésen. A borszéki szervezetet 13 személy képviselte. Díszoklevelet kapott: Mik József, Szabó Tibor, Patka Sándor, Patka Róbert, néhai Móga László, néhai Lőrinc Pál, Farkas Aladár. A rendezvényről hiányzott Márkos Zoltán és Márton Gábor Benedek volt RMDSZ elnökök, de ők is megkapják az oklevelet. Minden résztvevő kapott egy emlé-

könyvecskét, amely tartalmazza a települések RMDSZ-es polgármestereit, alpolgármestereit, elnökeiket, alelnökeiket, valamint a Területi Szervezet jelenlegi és volt vezetőségét. A megemlékezést álló fogadás követte a Maros vendéglőben. Szép és hangulatos megemlékezés volt.

// Farkas Aladár

A GYERGYÓI RMDSZ ...

Az RMDSZ Gyergyó Területi Szervezete Gyergyószentmiklóson szép rendezvényen ünnepelte meg a Szövetség fennállásának húsz éves évfordulóját. Bende Sándor és Kelemen Hunor ünnepi beszédekben méltatták a szervezet megalakulásának a jelentőségét, ismertették általános célkitűzéseit, összefoglalták az eltelt két évtized alatti tevékenységét. A szövetség volt és jelenkori elnökei, polgármestereket, alpolgármestereket és különös érdemeket felmutató tagokat érdemoklevéllel ajándékoztak. A Hargita Székely Népi Együttes és András Orsolya énekesnő fellépése még ünnepélyesebbé tette a rendezvényt. Jó volt ünnepelni, együtt lenni. Innen, a Források hasábjairól is kívánom: Isten éltesse az immár húsz éves RMDSZ-t mindannyiunk, az erdélyi másfél millió magyar örömeire és szolgálatára!

Az esemény kapcsán akaratlanul is előjöttek az emlékek.

Én is ott voltam a borszéki iskola egyik osztálytermében, mikor a Szövetség borszéki tagozata megszületett. És mint minden boldog szülő, mikor egy egészséges csecsemő világra jön, én is, mi is, minden az erdélyi magyarság életével, törekvéseivel kapcsolatos reményünket ebbe az alig megszületett szövetségbe helyeztük. Azóta felnőtt, nagykorú lett éveit tekintve is az RMDSZ. Volt elnökváltás országos és helyi szinten is. Volt ellenzékben és volt kormányon. Sok mindent megvalósított és

lényeges dolgokban még mindig nem történt lényegi változás. Úgy is mondhatnám: adós maradt. Például autonómia ügyben. Később kulturális autonómiára módosult a célkitűzés. Választások közötti időszakokban semmilyen nem emlegetnek. (A többségi nemzet sokat hangoztatott érzékenységét kímélik?). Anyanyelvi oktatás óvodától egyetemig. Önálló magyar egyetem. Ebben az ügyben ott tartunk, hogy a Kolozsvári Babeş-Bolyai Egyetem épületében még magyar nyelvű táblákat sem lehetett elhelyezni! Miközben Románia EU tagország lett...S ha már a mulasztásokat sorolom, azt sem tudom elhallgatni, hogy a Szövetség politizálási stílusa is megváltozott. (Vagy mindig is ilyen volt?!). Úgy általában magyarosabb, gerincesebb politizálást várunk, mi, akiknek az érdekeit képviseli. Ezzel szemben balkanizálódott. A mindenféle kormányformulára való nyitottság, minden szövetségre való hajlandóság nekem, de nem csak nekem, nem szimpatikus. (Román politikai ellenfelei és a politikai elemzők ezt sokkal csúnyábban fogalmazzák meg. Nem mintha ők különben lennének...) És még csak a közösségre való hasznát sem tapasztaljuk. Nem bántani akarom az Ünnepeltet, akinek ismételtlen a legjobbakat kívánom. Csak mondom. Ha már szabad a szó.

// Kolbert Tünde

RENDRAGYÓ ÜNNEPLÉS AZ ÓVODÁBAN

Az óvoda a játék, a mese világa. Ez az a hely ahonnan naponta elmegyünk meseországba, ahová a meseszereplők játszi könnyedséggel lépnek be nap mint nap. Ide a Mikulás, Télapó, Angyal szívesen jön, és mostanáig még sohasem hiányzott.

De a modern idők modern rendeletei megnehezítik a Mikulások, Angyalok dolgát is: az új vírus rohamos terjedésének következtében az oktatásügyi minisztérium, a tanfelügyelőségen keresztül határozottan utasította a tanintézményeket minden rendezvény elhalasztására/lemondására. A törvényszegőknek 1000-tól 10000 lejig terjedő büntetést helyeztek kilátásba. Ilyen biztatás mellett természetesen mi is szoltunk az Angyalnak, Mikulásnak, hogy sajnos az idén nem láthatjuk vendégül őket intézményünk falain belül. Mondtuk a gyerekeknek is, hogy az idén nem fog jönni sem a Mikulás sem az Angyal. Szerencsére, mégsem így sikerült: az Angyal és a Mikulás megbeszéltek, hogy nem jó ez így, a kis óvodásoknak nem szabad csalódnium, és megkeresték a legjobb megoldást. A Polgármesteri hivatal és a Borszéki Ifjúsági Fórum támogatta a Mikulást, aki mégis eljött hozzánk, és megajándékozta a gyerekeket ... az óvoda falain kívül. Az immár hagyományosnak számító városi Mikulás, a tavalyi évhez hasonlóan az alsó borszéki sportpályán látogatta meg az óvodáskorú, és annál kisebb gyerekeket. Ez a megoldás bizonyult a legjobbnak, annak érdekében, hogy a gyerekek is találkozzanak a „kedves öreg Mikulással”, a rendezetnek is eleget tegyünk, és nem utolsó sorban a parkban kialakuló tolongást is elkerültük így.

A karácsonyi szereplések megtiltása mindannyiunkat érzékenyen érintett, hiszen a tanévnek talán ez a legszebb mozzanata, amikor a gyerekek az alkalomnak megfelelő jelmezekben, a karácsonyfa mellett elmondják verseiket, karácsonyi dalokat énekelnek, igazi ünnepi hangulatot teremtve, majd átveszik a kis ajándékokat. De mivel a személyes költségvetésünk nem engedi, hogy törvénysértők legyünk, erről is lemondunk ... részben. Ugyanis a törvény nem tiltja a karácsonyfa állítását, így egy teremben fölállítottuk azt, verset tanultunk, énekelgettünk, beszélünk az ünnepekről, jelentésükről; lélekben készültünk az ünnepre. Ekkor jött egyik óvó néninek a mentő ötlete: ha már nem ünnepelhetünk együtt a szülőkkel, ünnepeljünk magunkban. Így is lett: a csoportok szerre adták elő a karácsonyfa mellett rövid, néhány versből és énekből álló összeállításukat, ezeket filmeztük, a kisfilmeket pedig hazaküldtük, hogy a kedves szülők is részesüljenek az ünneplésünkből. Az elmaradt ajándékokra pedig azt mondta az Angyal, hogy beleteszi azokba a csomagokba, amit haza visz a gyerekeknek.

Ezúton mondok köszönetet a kedves szülőknek megértésükért, és kívánok mindenkinek Kellemes Karácsonyi Ünnepeket, és Sikerekben Gazdag, Boldog Újévet.

// Mihály Fazakas Emese



EMLÉKEK A MÚLTBÓL

Bánatomat nagy nehezen legyűrve, nekifogtam e sorok írásához.

A régi idők emléke tér vissza emlékezetembe, amely mint egy álom, foszlik szét a demokráciában. Szép volt, jó volt. A munkahelyek jutnak eszembe, amelyek biztosították a borszéki népnek a mindennapi megélhetést, stressz és félelem nélkül. Vendéglők voltak, ahol élő zenével szórakoztatták az embert, minden hét végén, bár nem volt mindenkinek sok pénze, de valahogy kijutott. Kedvünk az volt bőven. A sok vendéglőtől nyüzsgő Főtéren nem lehetett csak nagy nehezen megtalálni egy borszékít vagy egy ismerőst. A Forrás-moziteremben, minden nap volt vetítés, d. u. 5-től és 7-től. Ilyenkor csak nagy nehezen lehetett jegyet váltani. Zsúfolásig tele volt a terem. Vasárnap még matiné is volt az iskolások számára, ahová csak tanári felügyelet mellett érkeztek. Hétköznap az iskolásoknak nem volt szabad moziba menni. Alsóborszéken is volt moziterem, és egyben kultúrház. Sajnos, csak volt. A demokrácia ezt a szórakozási lehetőséget is elvette, mint sok más. A Városi Könyvtárat hallom bezárták, Hogy miért? Nem tudom. A kugli és asztali tenisz épülete is romokban hever. Ezt az épületet is eltörölte életünkből a fényes demokrácia.

Néha magába roskad az ember, a nagy nyomás alatt,

Nyomja a bank, nyomja a vállalat.

Bizonytalan a ma, hát még a jövő,

Reméljük, Borszék csillaga még feljő!

Adózunk a banknak, meg a Tanácsnak,

Ki tudja, lesz-e még jövője ennek a szép tájnak?

// Luka Gábor

AZ ÜNNEPEKRE KÉSZÜLVE

December, az Advent, a várakozás időszaka. Készülünk a nagy csodára: Jézus születésére. Ennek jegyében szerveződtek a vasárnap esti közösségi gyertyagyújtások a város Emlékparkjában, amelyek hangulata, tartalma mindenkit meghatott. A Mikulás-várás izgalma főleg a kisgyerekek, óvodások, kisiskolások körében jelentett nagy feszültséget. A várakozás feszültségét. Ha lassan is, ha nehezen is, de megérkezett. Puttonya tele volt édes-séggel, a gyerekek nagy öröme. Annak ellenére, hogy szűk esztendőben vagyunk, mintegy 400 gyereknek jutott egy nyolc lej értékű csomag, aminek nagyon örültek. Köszönet az adományozóknak és a Borszékért Alapítványnak, aki ezt megszervezte. Iskolaszinten egy Mikulás-maszk versenyt, illetve egy rajzversenyt szerveztek, ahol a legszebb rajzokat, maszkokat díjazták, majd egy kis iskolai buli keretében ünnepeltek, szórakoztak.

Az Angyalvárás a szokásosnál hamarabbra esett, lévén, hogy a pedagógusok ebben a hónapban is háromnapos kényszerszabadságra mennek, ezért a Karácsonyi vakáció, a gyerekek nagy öröme ennyivel hamarabb kezdődik. Egy rövid, de annál hangulatosabb előadással tették emlékezetesé a kisiskolások (a Népi Művészeti Iskola növendékei) ezt a napot. Köszönet László Tibornak, aki előkészítette ezt a műsort. A szépen feldíszített karácsonyfa előtt, amelyre a díszeket is a kisiskolások készítették, zajlott a műsor. Lévén szegény az eklézsia, a gyerekek csak egy-egy csokoládét kaptak az Iskolaegylet jóvoltából. Nyilván, nem az ajándék nagysága a fontos, hanem a lélekben való készülés a Karácsonyra, ami egyre közelebb van. Kívánok mindenkinek egy Áldott Karácsonyt és boldog újévet!

// Farkas Aladár

AZ 1989-ES RENDSZERVÁLTÁS 20 ÉVE

Lassan húsz év telt el, azóta, hogy 1989. december huszadikán Temesvár szabad várossá vált- Romániában- elsőként. A következő napokban – december 21-22-én, a forradalom Bukarestre is átterjedt, és Ceaușescu meneküléséhez, majd bukásához vezetett.

Dan Voinea tábornok –, a forradalom perét előkészítő katonai ügyész – szerint a forradalom szakszerű diverzió volt. Terroristák nem voltak, létezésüket nem tudták bizonyítani. A terroristák a védelmi minisztériumból központilag irányított akció eredményeként kerültek be a köztudatba.

A 45 éve tartó kommunista diktatúra rányomta bélyegét az egész társadalomra. A **Gheorghe Gherorghiu-Dej** korszak is nacionalista jellegű volt. Kezdetben ugyan próbálkoztak látogatni demokratikus megoldásokkal, lásd Maros Autonóm Tartomány, később Maros-Magyar Autonóm Tartomány. A párt magyar vezetőit lassan menesztették: Ana Pauker, Luka Gábor. Felszámolják a Bolyai Tudományegyetemet. A Ceaușescu éra csak fokozta ezt a folyamatot. A nacionalizmus fokozódott, az asszimilációs politika úgyszintén. A németek és zsidók tömegesen hagyták el az országot. A fogadó országok kormánya 7-8000 márkát fizetett a román államnak úgymond iskoláztatás címen. Az ortodoxia megerősödött. Közben az ország nemzetközileg elszigetelődött. Ennek ellenére nem alakult ki egy kemény ellenzék az országban, nem volt egy baloldali reformista ellenzék. Voltak ugyan kezdeményezések:

- az 1977-es Zsil-völgyi bányászok sztrájkja,
- Gh. Apostol kritikája a Párt XII. Kongresszusán Ceaușescu ellen
- 1984-ben a Kolozsváron megjelenő Ellenpontok szamizdat kiadvány, Szócs Géza és Borbély Ernő szerkesztésében, a Limes Kör, meg Cs. Gyimesi Éva tiltakozása,
- az 1985-ös brassói munkások sztrájkja,
- Dan Petrescu költő felhívása a XIV. Pártkongresszus előtt, hogy Ceaușescut ne válasszák újra,

– a Hatok Levele, akik 1989 márciusában azzal vádolták Ceaușescut, hogy megsérti az emberi jogokat, aláássa a nemzetgazdaságot, és felhívással fordultak hozzá, hogy szüntesse be a minden racionalitást, nélkülöző szisztematizálást.

Az egyre népszerűtlenebb intézkedések, általános elégedetlenséget váltottak ki az emberek többségéből. A Securitate ugyan még ura a helyzetnek, de egyre nehezebb féken tartani az indulatokat. Megért a helyzet a fordulatra. A többi közép kelet-európai országokkal ellentétben, itt véres eseményekre került sor, mert a diktátor-pár nem volt hajlandó engedelményeket tenni. A fennálló politikai rendszert nem lehetett békés úton megváltoztatni. Ezért került sor a véres eseményekre.

Az átmenet túl hosszúra sikeredett. A kezdeti eufória alábbhagyott. A gazdaság strukturális átszervezése nehézségekben ment, a magántulajdon rendezése szintén. „A piacgazdaság bevezetése a volt nomenklatura figuráinak vezetésével és az ő hasznukra történik.”, írja Demeter Attila Bányai könyvéről a Székelyföld 2007/1-es számában (162. o.). Így telt el két évtized, a bizonytalanság, a reménység között.

Eltelt 20 év, feltevődik a jogos kérdés: jobban élünk, mint 20 évvel ezelőtt. Egyesek igen, a kettések, viszont nem, és ebből vannak többen. Arra még nem volt példa, hogy minden hónapban 3-4 nap, fizetés nélküli szabadságra küldjenek. De még lehet rosszabb is, ezt mondogattuk régebben is. Sajnos a társadalmi elégedetlenség egyre nagyobb, az emberek nem érzik biztonságban magukat, nem kapják a helyüket ebben a bizonytalan társadalmi helyzetben. A nagypolitika kevésbé érzékeny az emberek gondjai-bajai iránt. El vannak foglalva a saját politikai karrierjükkel. Ez lenne a két évtized érzelmi mérlege? Mindenki gondolja át, hogy mit várt, és mit kapott ettől az új rendszertől?!

// Farkas Aladár

DÍSZKAPU A CENTENÁRIUMRA

Jövőben ünnepeljük a katolikus templom felszentelésének 100. évfordulóját. Az esemény tiszteletére már most, karácsony előtt díszkaput (székelykaput) állítanak fel a templomkert bejáratánál. Szép, igényes munka, melyet szentegyházi faragómesterek készítettek. A vasárnapi szentmise végén elhangzottakból arról értesültünk, hogy a kapuállítatás kapcsán véleménykülönbségek merültek fel, pontosabban abban nem volt teljes egyetértés, hogy ki állíttassa a díszkaput. Eredetileg a plébános, kántor és az egyháztanácsosok akartak ily módon is megemlékezni az évfordulóról, de a hívek közül néhányan ezt nehezményezték. Így született meg az a döntés, hogy az egyházközösség tagjai legyenek a kapuállítók.

Nem ismerem az



ügy részleteit, nem tudom, kinek hogyan sértették meg (talán akaratlanul) az érzékenységét. Esetleg a Domus Historiába, a plébánia történelemkönyvébe bekerül ez az epizód... Úgy gondolom, hogy újabb 100 év múlva nem lesz lényeges, kinek vagy kiknek az érdeme a szép bejáratú kapu: jó, hogy valakinek, valakiknek szívügye és anyagi lehetőség is volt, hogy ily módon hagyjon jelt az évforduló ürügyén, mint ahogyan mi is annak örvendünk, azt ünnepeljük, hogy 1910-ben eleink, mikor az akkori templom (a mai régi ortodox templom) már kicsinek bizonyult a hívek számára, közadakozásból felépítették ezt a szép templomot Isten dicsőségére és saját maguk hasznára.

// Kolbert Tünde

ADVENTUS DOMINI 2009

Elkezdődött a várakozás időszaka. Ez minden keresztény emberben a letisztulás időszaka. Lélekben készülünk az új egyházi évre, Jézus eljövetelére. Ezt szimbolizálja az Adventi koszorú és a rajta lévő gyertyák. Örvendetes, hogy egyre több lakás ajtaján vagy a lakás asztalán áll egy hasonló szimbólum. Városzinten immár második alkalommal került sor a köztéri adventi koszorúállításra. Mosneág Ilona kezemunkáját dicséri az a 3,50 m átmérőjű dupla fenyőkoszorú, amely szép ezüst fenyőágakból készült. A rajta lévő virágcokrok a Sárpátki virágüzlet alkotása, a gyertyákat, pedig a római-katolikus egyház adományozta. Vasárnap délután már állt a gyönyörű koszorú és a parkban játszó gyerekek vigyázó szeme őrizte azt, hogy az esti gyertyagyújtásig bántódása ne essék. Most is szép számú közönség várta áhítattal az első gyertya meggyújtását, amelyet a Tündértkert virágai műkedvelő csoport tagjai gyújtottak meg. Jelzés értékű ez a gesztus, hiszen ők a jövő zálogai. Dicséret az őket felkészítő Mosneág Ilonának, aki szabadidejét feláldozva készíti heti rendszerességgel a táncolni, énekelni szerető gyerekeket. Az Alsóborszéki Emlékpark megtelt étellel és énekekkel, illetve imával. Imádkozunk mindnyájan családtagjainkért, rokonokért, barátokért, ismerősökért, az esendőkéért, meg az elesettekért, a betegekért, éhezőkért, a békéért.

Minden vasárnap este 6 órakor kerül sor a gyertyagyújtásra, amelyre szívesen látunk mindenkit.

Adjon az Isten egy áldott Adventi időszakot mindenkinek.

// Farkas Aladár

ÚJÉV NAPJA

*Három máglyatűz az Isten,
s megfagy bennem mégis minden.
Naptáram ma törném ketté,
akkor válhatnék csak tetté.*

*Lézeng, lázong gúny és kétség,
elromlott a szép vendégség,
s meg sem mozdul lomha testtel,
mit ki nem mond józan ember.*

*Önmagammal vetve számot,
látom, mennyi szín hiányzott.
Nem volt annyi élmény bennem,
arcot, hogy pirosra fessen.*

*Várt az élet csókkal ajkán,
s én csak ültem ott a balján.
Olykor-olykor izzadt háttal
dolgoztam, hogy meg ne fázzam.*

*Elnémulok lassan végleg.
Nagy titok maradt a lényeg.
Füstös gyertyafény lobog,
kormosak a verssorok.*

// Kamenitzky Antal

NYELVMŰVELÉS

SZERVUSZ, KAZINCZY FERENC !

Akik tegeződnek, akik pertuban vannak, azok szervusszal köszöntik egymást. Bizalmas üdvözlésként ez a szervusz (szerbusz) járja barátok, diákok, azonos munkakörben dolgozók, jó ismerősök között.

Ez a szervusz a felelet a gyerekek kezét csókolom (sajnálatosan egyre erősebben terjedő csak csókolom) köszöntésére is.

De hogyan fejlődött a „szolga” jelentésű latin SERVUS szó a magyarban bizalmas jellegű üdvözlő szóvá?!

A feudális korszak előkelő, nemesi világában a levelek jellegzetes levélzáró üdvözlése alázatos jobbágya vagy alázatos szolgája volt. Később a gazdagabb nemesség körében, főleg francia és német mintára, az alázatos szolgája mint köszöntés is lábra kapott. (Alászolgája – formában még ma hallható bizalmas körökben.)

A XVIII. század végén már a kis és középnemesség is így köszönt. A latinul tudók servus humillimusszal is. Kisfaludy Károly PÁRTÜTŐK című munkájában még latinosabban írja 1820-ban: „Servus, komám”. A kifejezés „alázatos szolgája”-hódoló jellege lassan megkopott, a „szolga” jelentést teljesen elvesztette és hovatovább valamennyi népréteg számára pusztán bizalmas jellegű köszöntési formulává válik. Kriza János a falusi lakosság beszédében, illetőleg az Udvarhely környéki nótában már 1842-ben feljegyezte:

„Szervusz, pajtás, ez az élet,

Itt az évég, igyál egyet.”

Itt, a nyelvjáráásokban keletkezett a szervusznak szerbusz változata, s ez az alak a regionális városi köznyelvben is gyakori. Alsóbb szintű, kevésbé választékos, mondhatjuk így: „falusias” változat.

A magyarhoz hasonlóan az olaszban is támadt „szolga” jelentésű szóból bizalmas köszöntés. Az olasz köszöntési forma a piemonti nyelvjárásból való: ciao (olv. csáo) ez pedig nem más, mint a köznyelvi olasz schiavo (latin „sclavus”= rabszolga) változata. Ez az olasz eredetű „csáo” hallható nálunk, nyilván az olasz filmek hatására, a serdülőkorúak egyfajta zsargonjában, mint ahogy ugyane körben hallható a szervusznak a szevasz, sőt szia változata is.

A fentebb elmondottak többnyire Murádin László meglátásai, amelyekhez én csak egy töprengő kérdést tudok csak hozzátenni: Mit szolt volna ehhez Kazinczy Ferenc, a XVIII. század nagy nyelvújítója? Ő ugyanis azt vallotta, hogy szükség van a nyelv megújítására, művelésére, csinosítására, hogy bármilyen tudományos és művészi mondanivaló kifejezésére alkalmas legyen.

A nyelv művelés a polgárosodás célját is szolgálta, azonkívül a kitarthatóság, az ellenállás eszköze is volt. Kazinczy, a sok szenvedést, üldözést, rabságot szenvedett ember, megbélyegzett író a magyar nyelvbe vetett hitével bátorítja visszavonuló, pesszimizmusra hajló társait. A nyelvújítási harc eredményeként körülbelül 10 000 új magyar szó keletkezett, ezeknek tekintélyes részét ma is használjuk. Megpróbálták visszaszorítani az idegen hatásokat, csak azokat az idegen szavakat fogadták el, amelyekre nem találtak magyar megfelelőt. De a nyelvújítást nem lehetett intézményes keretek közé szorítani, maga az élet teremtett olyan helyzeteket, amelyekre a megfelelő szót is megalkotta.

Mit szolt volna Kazinczy egy ilyen köszönési formához? Nehéz megmondani! Annál is inkább, mert Kazinczy nem tulajdonított nagy jelentőséget a népi nyelvnek és népköltészetnek, bizonyos szavakat parlagiasnak tartott, használatukat próbálta korlátok közé szorítani.

De az alkotó, teremtő magyar nyelv, ha kell, megvédi magát a beszélői által.

// Ballai Erzsébet

A LAKÁSOK HŐSZIGETELÉSE

Közismert, hogy már évek óta törvény ad lehetőséget a tömbházlakások hőszigetelésére. Ennek gyakorlati kivitelezése több akadályba is ütközött. Egyrészt nem léteztek lakószövettségek, csak lépcsőházfelelősök, akik nem rendelkeztek jogi státusszal. Másrészt a lakók húzódozása ettől a kezdeményezéstől. Több éves felvilágosító munkára volt szükség, az emberek megvárták, hogy más településen hogy indul, mennyibe kerül, stb. Végre a 2009-es év meghozta a döntés lehetőségét. A tavaly megalakult a Lakástulajdonosok Szövetsége, előtte csak az Eminescu utcabeli tömbháznak volt törvényileg bejegyzett lakóbizottsága. Az Önkormányzat novemberben sürgősségi határozattal hagyta jóvá a hőszigetelésre kizemelt tömbházakat. Ezt a döntést is egy kisebbfajta tanulmány előzte meg. A határozat értelmében az említett felsőborszékai Eminescu utcabeli tömbház és az alsóborszékiek közül az A, B, C, D, E2 és F blokkok kerültek a prioritás listára. Ez a hőszigetelési munkálat Kormánytámogatással történik, illetve az Önkormányzat és a lakosok mintegy 20%-os hozzájárulásával. Ezáltal nemcsak a lakások komfort érzete lesz jobb, hanem az épületek külső aspektusa is kedvezően fog változni. Ez, amúgy ráfér a kommunista érában épült szocreál stílust képviselő épületekre. Némelyek úgy néznek ki, az improvizált kémények és kályhacsövek miatt, mintha légelhárító létesítmények lennének. Ez, nemsokára, talán jövőre meg fog változni.

// Farkas Aladár

A decemberi lapszám megjelenését az

ORPHEUS 2015 KFT

támogatta.

Szeretettel várunk mindenkit a nemrég megnyílt



FALÓ

vendéglőben egy kellemes este eltöltésére. Családias környezet, magyar ízek konyhája és élő zene minden hétvégén.

Szilveszterre és karneválra jelentkezni lehet a 0741-081649-es telefonon.

Ugyanilyen meghitt környezetet ígér a

BORPINCE

ahová érdemes betérni, és egy meghitt estét eltölteni.

ANYAKÖNYVI HÍREK – INFORMAȚII DE STARE CIVILĂ

Születés – Naștere

Kovács Károly András 2009. X. 14.

Szilvási Nikolett Gabriella 2009. XII. 2.

Isten éltesse őket!

Elhalálozások – Decese

Sárpátki Olga

Csilla Alexandru

Öszinte részvétünk! Isten nyugtassa őket!

A HÁZSZENTELÉS PROGRAMJA

2009. december 27, vasárnap: Tömbházak, kivéve a hosszú blokk és a Köves utcai tömbházakat.

2009. december 28, hétfő: A templom melletti körben, Fürdőtelep.

2009. december 29, kedd: Kerek mellett, Új utca, Összekötő u., Szarvas u., Fenyő u.

2009. december 30, szerda: Petőfi Sándor u., Kárpátok u., Eminescu u. az ott levő tömbházakkal.

2010. január 2. szombat: Kárpátok u, az Eminescu úttól le, Temető u, Köves utca az ott levő tömbházakkal, és Borvíz u.

2010. január 3. vasárnap: Hévízi út.

2010. január 4. hétfő: Ditró, Nyíres, Mundra utcák.

2010. január 5. kedd: Tölgyesi út az ott levő tömbházakkal.

HUMOR

Az anyóst a kórházba szállítják egy szívroham után.

A doktor mondja a férjnek:

– Sajnos csak rossz hírekkel tudok szolgálni.
ISTENEM! TÚLÉLI?!

A nyuszika fejvesztesen menekül az erdőben. Találkozik a farkassal.

– Hová rohansz ilyen kétségbeesve?

– Jaj, jönnek a kommunisták és minden lila elefántot legyilkolnak!

– Akkor miért vagy úgy megijedve? - csodálkozik a farkas.

– Jaj, tévedtek ezek már nagyobbat is!

BORSZÉKÉRT ALAPÍTVÁNY

Str. Topliței nr. 1

ISSN 1224-1709

Felelős szerkesztő: Kolbert Tünde

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Farkas Aladár, Fazakas Mihály Emese, Patka Sándor, Pethő Csongor

Fotók: Farkas Aladár, Patka Róbert

Számítógépes szerkesztés:

Simon Otília, **DTP Stúdió**, Székelyudvarhely

Nyomda: Demaco – Székelyudvarhely